

Բունք այն իրաւունքները պիտի ունենան որ զինուորական դատարաններն ունենան:

Գործեր 7 Օգոստ. 1915
(Ստոր.) ձ. Կ. ՄԱՔՍԻՆԻ

Նկատելով որ Ներկայումս մէջ զոր-
ծադրութեան օրէնսդրութիւնը անհրաժեշտ
եղած է վաճառականներու և կամ ուրիշ-
ներու կողմէ շահագործելու կամ ապօրի-
նէ կերպով արտադրելու նպատակով
նախնական անհրաժեշտ նիւթերու գրաւ-
ւումը արգելել. նկատելով որ այսպիսի
վարժանքներ հասարակաց շահու հակա-
ռակ են և թէ նոր միջոցներ պէտք են
զանոնք արգելելու համար:

Ստորագրելու, ձօն կրէնքէն Մաքս-
իճէ, ինչ չորհուրէն իշխանութեան հա-
մաձայն իր կերպով Անդ. Երանեան:

Հրամանատար, Ներկայումս կ'աղարտուի
թէ այն պարագային երբ իմանա՞մ թէ
Ներկայումս մէջ կարգ մը նախնական
անհրաժեշտ նիւթեր պահուած կամ թէ
ընդհ. սպասուածէն հեռացուած են և կամ
թէ այս երկրէն առանց արտահանութեան
արտածուելու վրայ են, իմ կողմէս հը-
րաման պիտի արուի զանոնք գրաւել
ձախուելու կամ թէ սպասուած յատկաց-
ուելու համար, նշանակուած պարագային
և կամ ձեռքն համեմատ:

Գործեր 16 Օգոստ. 1915
(Ստոր.) ձ. Կ. ՄԱՔՍԻՆԻ

— Թեմով պետքեանց հասցակե-
րուն հիշատակելու յարաբերութեանց
մասին զօր. Մաքսիճի միւս յայտարար-
ութեան յաջորդ թիւով:

ՀԱՄԱՅՆ ԱՐԵՒԻ Կ'ԻՄԱՆԱՅԻՔ ԲԵ
Տեղի Արմենակ և Տիգրան Կամարապետ
«Արգ. Տանտ» Պատկերասրահի Հիմնա-
դրամին կը նուիրեն Ներկայումս հիմն
հարկէ եղանակով ոսկի (Ն. Ո. 2500):

Անուանի դրամական գումարեանց
առկին մէջ առաջին գնեցիկ մարք, միւ-
րաբար և յուսարիչ միացումով, միւ-
րեկանայ ունենալ դատարանին կողմէ:
Իսկ Ե. Բ. Նուրասուր Երանեանին մին և
միւսը ալ դատարանին պատկանելու միակ
առաջնորդներ չունին, բայց հիմա որ
համարն բացուեցաւ, վստահօրէն կ'ակնկա-
լենք քի իւրաքանչիւր Հայ հարուստ ինքնա-
բերաբար պիտի ընէ իր միջոցն ալսօր ին-
քապանած շարժումը ոչ միայն իր հարա-
կան կարողութեան ալ և վարկեանքին
անկողնակազմակերպութեան ու հարկա-
րած պիտեմունքն անհամեմատեալ հաւե-
մաստեալով:

Տարրականի մէջ

Գործեր 19. (Ստոր. գնեցիկ) — Սըր
Կան Համբարձում կը տեղեկագրէ թէ ամ-
սոյս 14 և 15-ին կ'աղարտուի Նորաշա-
քին մասին մէջ անգիտութիւն մնացած է:
Թուրքերը կը շարունակեն իրենց հրետա-
նին դրամով, սակայն առանց իրական
արդիւնքի. Հարաւային շրջանին մէջ
Աւստրալիական ալ թիւը 14-ին 15-ի դի-
ւերը ուժգին կերպով յարձակումներ կը
բնց, սակայն բոլորն ալ ետ մղուեցան:
Սուվլայի մէջ, ձախակողմեան զորքերը
ամսոյս 15-ին կէս օրէ վերջը թիւի և յա-
ռաջարկով մը կատարեցին իրենց զին-
ամբարաններու նպատակով Անոնք յառա-
ջացան հրետանին և հետեւեալապէս իրենց
սաստիկ կրակին տակ և 500 հարստակող
շահելով թիւի միւս կողմէ մը գրաւե-
ցին Ներկայումս և 20 զինուոր զերթ
բռնեցին:

Սթէնք. 13. — Մեքսիկայի մէջ
Կուրքը Տարրականի թուրք զօրաց ընդհ.
հրամանատար անուանուած է՝ Զօր. Լի-
ման Գոն Սանտեքի տեղ. Սթար

Պուրքէ, 5. — «Երօք» լրագիրը
իր առած ստորջ աղբիւրներէն կը հաւ-
տարէ թէ՝ Օգոստոս ամիսէն մինչեւ Յու-
լիս 15 Պոլսի երթողու համար առաջ-
նական հողէն անցնող սպաններու, են-
թադրանքով, մեքսիկայի զինուոր. և զին-
ուորներու զուգար 14850 հողի կը
հասնի, ինչ որ վերջի վերջի զօրաբանին
մը թիւին կը հաւասարի:

Դատարանի գրաւումը, Կործակի անկու-
մը և Խաղաղութեան Թրիքսթէ մուտքը
պիտի ըլլայ. Այս վերջին եղանակով
օգտատուի վերջը կամ անպատեհի ըս-
կիցը կ'սպասուի:

ԱՆԳՆԱԿԱՆ ԺԻՎՈՐ

Օթավա, 17. — Մեծն Բրիտանիա
46 միլիոն անգլիական օսկի ուղար-
կելով ապագային մը տուաւ. Գաւա-
տայի:

ՔԱՅՈՒՆԻ ՊՈՒՈՐ ԳՐԱԿԻ ԴՊՈՒՄ

Նիւ-Եորքէ կ'իմացնեն թէ Ամերի-
կացի միլիտանտները դերման ծովա-
նութեան զոհ գացող սարսափալի Մ.
Վանտերպիլի բարեկամներ. իմացու-
ցած են զանազան անհիշատակաւ ընկե-
րութեանց թէ մէկ միլիոն տարբեր պար-
զէ մը յատկացուցած են անոր որ յայն-
զի իրենց բարեկամին վրէժը լուծել
Գերմանիոյ կայսրը սպաննելով:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐՈՆԻԿ

ՎԱՆ ՎԵՐՍՏՐԱՆՈՒԱԾ...

Ստորեւ գրուած Վանայ Թուրքիոյ
կողմէ գրուած և Ռուսերու կողմէ վե-
րագրուած լուրք որքան որ դառն և ան-
սահմանափակներու մէջ կը ձգէ և հե-
ռապարհներ համատեղութիւնը և քաղա-
սական բարոյական չի փարատէ սեւ կաւ-
կազը, սակայն ըստ ամենայն հաւանակա-
նութեան, այս լուրք սխալ է և անուրի քի-
թորութեան մը առաջ եկած ինչպէս որ Գա-
հրիի «Պուր Էմիլիոն»-ը և «Յուսար»-ը
դիտել կուտան, այսինքն քի Դատարանը
կարգադրուած է Վան:

տուրքեան տառնալէկ թուրք զօրա-
բաններու որոնք հիւսիս-արեւմտեան
միջին շրջան յանդուգն յարձակողական մը
կատարեցին որ մինչեւ Եփրատի ձախ և
զերքը փախչել յաջողութեամբ ստիպուե-
ցան անկարողութիւն նախաջել. Զեռք ան-
ցուած աւարը մինչեւ հիմա դեռ ճշգրտած
չէ, բայց Ռուսերը բազմաթիւ թիւով
նոթներ, միջնաշէններ, հրացաններ և
մեծաքանակ ռազմական զրաւեցիւն
Միւս կողմէ, զերթիւրու մէջ կան հը-
րամանատարներ, բազմաթիւ սպաններ և
հաղարտող զինուորներ: Ամբողջ շրջանը
լեցուած է թուրք անոնք անձնու
տուր կ'ըլլան ալ
թեմով Թուրք ան-
ձամբաներուն վրայ առջին անգին նեւ-
ուած են:

ՀԱՅՈՑ ԿԱՅՈՒՆՈՒՆԸ

Մեր յառաջիկայ թիւէն սկսեալ մաս
առ մաս պիտի հրատարակենք այն երկու
պաշտօնական տեղեկագրերը զորք վեր-
ջեր յաջորդաբար ստացած են Վան. Կա-
թողիկոսի և Հայկ. Պատու իրաւունքներ
Հայաստանի և հիլիկոյ կացութեան մա-
սին Այդ տեղեկագրերը մինչեւ հիմա
հրատարակուած չեն ոչ հայկական և ոչ
եւրոպական ու և թերթի մը մէջ:

Այսօրուան համար կը քաղենք վե-
րոյիցեալ երկու տեղեկագրերուն երկ-
րորդին վերջին մասէն փոքր հատուած
մը որ կը վերաբերի թուրքերոյ մէջ ներ-
կայիս պայտօնի վրայ գտնուող մեր Ա-
ռաջնորդներուն:

«... Առաջնորդներուն անգամ չի խը-
նայուի. Պուրապի Առաջնորդ Պարզեա Վ.
Դանիելեան, Տրապիզոնի Առաջնորդ Գեորգ
Վ. Թուրքեան, Կիւսիսի Առաջնորդ Խաւրով
Նուրի, Պեքիլեան, Ե. Դաւանիսարի՝ Վա-
ղիկակ Վ. Թուրքեան, Չարսանցի՝ Գե-
որգ Վ. Նալպանեան և Եւլի. բանակաւոր
և Պատրիարքական Աեսանքերու յանձնու-
ած են: Տիգրանապոլի Տեղապալմ Միքայի Վրդ.
բանի մէջ ձեռքի տակ հոգին աւանդած է:
Միւս առաջնորդներէն եւս լուր չկայ
հաւանաբար մեծագոյն մասը բանակաւոր
է:»

Ե. ԳՈՐԿԱԿ ԴԱՆԻՐԻՔ	Ե. Գ.
Տեղապ. Կարգիւնեան (Ժառնուալ)	2340
Աղապեան և Թէյլալեան ընկ. (Ֆի- լիպէ) (Ժառնուալ)	1157
Յովհաննէս Դաւանակեան (Տրիւն.)	600
Դ. Նալանեան (Տրիւն.)	600
Մ. Պալիսեան (Տրիւն.)	600
Թորոս Թորոսեան (Ժառնուալ)	500
Տիգրան Թէքեան (Ֆէշն)	500
Բիթապեանեան (Մաղաղա) (Ժառ- նուալ)	500
Ս. Տարեկան (Տարեկան)	240
Ս. Գորգիսեան	240
Աղապ. Պատրիսեան	240
Պ. Բերքեանեան	240
Լալիթ Դաւանեան	120
Նալապեան Դաւանեան	120
Յովհ. Աղապեան (Ժառնուալ)	100
Մարգիս Պուրապեան (Ֆէշն) (Ժառ- նուալ)	100
Տ. Պեքիլեանեան (Տարեկան)	60
Յովհ. Թէքեան	60
Լ. Կերեմեան	60
Ս. Պատրիսեան	60
Յ. Դաւանեան	60
Ա. Գեորգեան	60
Սերունդ Պալեպեան (Ա. մանլէ.)	50
Գումար	9,037
Նախորդ դումար	135,924.7
	145,011.7

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ-ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄԻՆ

Հայ կամաւոր վերադարձները
դարձան Նախապետական պետութեան
կայ երկուս հիւանդապահներու, որոնք
ընտելացած ըլլան դարձան միջոց-
ներուն:

Այդ միջոցներուն յանկարծներն
ընտելացնելու համար, ի մտոյ դառն-
թաց մը պիտի համառօտուի Պալապի
Աղապեան մանկապարտէզի սրահներէն
մէկուն մէջ. Այս դաստիարակութեան ըն-
դունելու համար, միայն զնախնին
պիտի կատարուի նոյն մանկապարտէզի
մէջ յառաջիկայ շրջանաբեր օրէն սկսեալ
(25 Օգոստ. (Ն. Տ.)) մինչեւ յաջորդ շը-
րքաւորութիւնը (1 Սեպտ. (Ն. Տ.)) տար-
ւան ժամը 9—10:

Արական սեռէ եղողները պէտք է
ներկայանան շրջանաբեր, ուրախ և
երկուշաբթի օրերը, իրական սեռէ Ի-
զդները հինգշաբթի, շաբաթ և երեք-
շաբթի օրերը:

Երկուս թեկնածուները կը պահու-
նուի զաւարտողութիւն, որ պիտի հա-
տարուի բժշկական ճիւղով, ծննդ-
եան և բարի վարուց վկայականներ և
զետեալ կարգաւ և գրել:

Արական սեռէ եղողները պէտք է
ըլլան 18—35 տարեկան և իրական սե-
ռէ եղողները 21—32 տարեկան:

Գործեր, 6719 Օգոստ. 1915

Ի Դիւան Վալ-Կարմիր իրաջի
Առողջապահական Յանձնաժողովին
Անհապաղ և Անհապաղ
ՏՕԲ. Ա. Տէր ՄԱՐԿԱՐԵԱՆ
ՏՕԲ. Պ. ՍԵՐՈՎԱՆԵԱՆ

Արեւելեան Ժառնուալ

Պուրքէ, 5. — «Երօք» լրագիրը
իր առած ստորջ աղբիւրներէն կը հաւ-
տարէ թէ՝ Օգոստոս ամիսէն մինչեւ Յու-
լիս 15 Պոլսի երթողու համար առաջ-
նական հողէն անցնող սպաններու, են-
թադրանքով, մեքսիկայի զինուոր. և զին-
ուորներու զուգար 14850 հողի կը
հասնի, ինչ որ վերջի վերջի զօրաբանին
մը թիւին կը հաւասարի:

Պաշտօնական Ժառնուալ

Ամսօրեալ, 13. — Պեքիլեան զե-
կոյց մը կ'իմացնէ թէ Բոլշո Եր քաղա-
քի մէջ և իր մեծաքանակ ռազմա-
նիւթերով և 400 թիւանոթէ աւելի
Գերմանացիներու կողմէ յարձակումը
առնուեցաւ, հակառակ ծայրայեղութեան յա-
մառ դիմադրութեան մը:

Խաղաղական Ժառնուալ

Հուլիս, 17. — Չեկոյց մը կ'իմացնէ
թէ Օրթոք ընտաղութայի վերին մասին
մէջ, Աստալի և Ատիքէ բարձր հովիտ-
ներուն մէջ և երկուշաբթի իրիկուն Ի-
տալական զինուոր մը, սրուն իւրաքան-
չիւր բաժնուորները չուանով իրարու
կողմէն էին, անցաւ Գաւառի կիւրքը.
որ 10,118 ռաք բարձրութեան մը վրայ
հաստատուած է. Զոհուած թուրքերէն
վրայ մայրցիկեալ որ առողջող պատած
էր, ու 11,382 ռաք բարձրութեան մը
վրայ թշնամին յանկարծակի բերաւ:
Սեւոյ մինչեւ Մատաթէի յառաջացաւ
11,260 ռաք բարձրութեան մը վրայ ու-
րէ վանդակ թշնամին՝ դադարէ գրա-
ւեց:

Հուլիս, 17. — Չեկոյց մը կը պատ-
մէ թէ Խաղաղութեան Մեքսիկայի հովիտին
Տրապիզոնի մասին մէջ նոր յառաջի-
մութիւններ կատարած են: Հրետա-
նին թշնամույն խաղաղութեան կործա-
նէ, մարտիկները լուծութեան դատա-
պարտել վերջ, հետեւեալապէս Պալապի
պիտի և Պատրիսեան հովիտները յառա-
ջանալով յարձակում դրոնք թշնամույն
ամբողջութեամբ վրայ ու բազմաթիւ
զերթներ առաւ: Կը հաստատուի թէ ու-
րաթ օրուան Բոլշոյի հովիտին մէջ
մուկի տնկեցած կոլիւներուն միջոցին
թշնամին ծանր կորուստներ կրած է:
Միմիայի 1 խումբ մը մէջ 200 մեռաւ
դառնուեցաւ: Խաղաղութեան միջոցին
մահացան 17 շրջաններ մէջ յառաջի-
մութիւններ կատարեցին և 300 զերթ
վարեցին: Խաղաղութեան օւժգին գիշերային
յարձակումներ միւլեյն իրաւագործի
և Գաւառի մէջ ուրիշ զերթերու վրայ:

Հուլիս, 19. — Պալապի հովիտին մէջ
խաղաղութեան երկրորդ զինք գրաւե-
ցին: Գերթներ և շատ մը զինքեր ա-
ռին: Թուրքերոյ առջեւ թշնամի խա-
մաններ գրաւեցին: Բաւոյի մէջ զօ-
րաւոր յարձակում մը միջոցին Եւ Մա-
թիքի կարմիր զերթը գրաւեցին: Հ.

Խալիս, 17. — Զախտէն հասնող
լուրերէ կ'իմացուի թէ Կամ Գաւառեան
ընդամուր յարձակում մը իր բոլոր
պատրաստութիւնները դրեթէ լնցուցած
է. Կապառուի թէ արդեւնքը Գաւառի ա-

ՎԵՐՁԻՆ ԺԱՄ

Արեւելեան Ժառնուալ

Պուրքէ, 5. — «Երօք» լրագիրը
իր առած ստորջ աղբիւրներէն կը հաւ-
տարէ թէ՝ Օգոստոս ամիսէն մինչեւ Յու-
լիս 15 Պոլսի երթողու համար առաջ-
նական հողէն անցնող սպաններու, են-
թադրանքով, մեքսիկայի զինուոր. և զին-
ուորներու զուգար 14850 հողի կը
հասնի, ինչ որ վերջի վերջի զօրաբանին
մը թիւին կը հաւասարի:

Պաշտօնական Ժառնուալ

Ամսօրեալ, 13. — Պեքիլեան զե-
կոյց մը կ'իմացնէ թէ Բոլշո Եր քաղա-
քի մէջ և իր մեծաքանակ ռազմա-
նիւթերով և 400 թիւանոթէ աւելի
Գերմանացիներու կողմէ յարձակումը
առնուեցաւ, հակառակ ծայրայեղութեան յա-
մառ դիմադրութեան մը:

Արեւելեան Ժառնուալ

Ամսօրեալ, 19. — Սեւոյ կողմէ գիշոյցը
կ'ըսէ թէ 30 սպայ և 3900 զինուոր Գոլ-
նոյի մէջ գերի բռնուած են: Գոլնոյի առ-
ման ճնշումին հակ Գոլնոյի Գոլնոյի
և Սուլայիի զինացի դիմադր կը պար-
պեն: Գերմանացի կ'ըսեն թէ Պիլսոպեան
Պրեպ-Լիպովի երկարուողը գիծը հասած
են և թէ Եփրատ-ձոգնիկի հոսիսա-
կողմի երկու բերդեր յարձակումը
են 1000 զերթ և 125 թիւանոթ գրաւ-
ով: Գերմանացի կը յայտարարեն թէ Լե-
բոյ իւլանին և Մաթիքի լուսակներ
յառաջանալու վրայ են և թէ Գերմանացի-
ներ Գրեպ Լիպովի յառաջացած դիմա-
րուն հասած են, միւս Վլասովի արեւելե-
ան կողմին մէջ հաւասարապէս կը յա-
ռաջանան: Ռուսերը Պիլի արեւելեան և
գերի լիւծ ըլլալով:

Պաշտօնական Ժառնուալ

Ներքերիւս, 19 (Պատկեր) — Մեր պա-
տրիարքական նախնի Թիմոթի մու-
ր կը պատկերեն իր իր մը Բա-
նուցան, բնակի Գաւառի մէջ առա-
ւելուրեան պատկերաւ:

Արեւելեան Ժառնուալ

Ամսօրեալ, 19. — Ամերի և Սուեի
միջեւ բոլոր օրը ծրարական արձակու-
րիւնը ծարմարական: Պիլիքն գիշոյց
մը կ'ըսէ թէ Գերմանացի կ'ընդունին որ
յետոյ ծրարականներ գերմանական գերման
մէջ մեծ են:

Ուալիքներ, 19. — Մեծն Բրիտանիոյ
Դեպտանտներ կ'իմացնեն թէ Դաւանիք-
ներ համաձայնած են բանակար իր ար-
գիլեալ իւր Գաւառը:

Պաշտօնական Ժառնուալ

Լոնտոն, 19. — Ուրա Սթար ընկերա-
րեան «Արապի» անդրադարձեանքն առանց
աղաարտութեան բարիկամարեցաւ և
ընկալեցաւ մարտիկի (Իրանա) բացեր
երկ մեկնած և Լիպովիի գիշի Նիւ-
տար: Զաւարեցներ 26ր Ամերիկացի էին:

Լոնտոն, 20. — «Արապի» ճամբորդ-
ներէն 175 հոգի և նաւագներէն 216 հոգի
պատկերաւ: Բազմաթիւ վիրաւորեալներ
կան: 5 կամ 6 ճամբորդ միայն կը պակ-
սին:

ՅՈՒՆԱՆԱՆ ՏԱՐԱՊԵՐ

Արեւ, 20. — Մ. Վեհագիտ և սպա-
յակոյի պէտք Մ. Տոմարի խորհրդակցե-
ցան:

Արեւ, 20. — Կը լուսադիւր որ Պ.
Վեհագիտ կ'իւրաքանչիւ կողմ իր դանիքը:
Կազմութիւնը կախուած է Դաւանիքնե-
րուն տրուած պատկերներէն և իրական
ընկալներէն:

ԽՆԱՅՈՐԱԿԱՆ ՏԱՐԱՊԵՐ
Մ. ՏԱՐԱՊԵՐ
Imp. Economique, Alez.

90.—